

İSİM (AD) TAMLAMALARI

İsimler, isim soylu sözcükler ve fiil türündeki bütün sözcükler; nesneleri ve hareketleri tek tek karşılayan, onların tek tek adları olan sözcüklerdir. O nesneleri ve hareketleri bazı çeşitli yönleri ile daha geniş olarak ifade etmek için tek sözcükten daha fazla sözcüğe ihtiyaç duyulur.

Tamlamalar, sıfat ve isim tamlaması olmak üzere ikiye ayrılır. Tamlamalar, söz öbeği oldukları için cümlelerin öğeleri bulunurken kesinlikle bölünemez. Sıfatın olduğu her yerde sıfat tamlaması varken ismin olduğu her yerde isim tamlaması yoktur.

Tek bir sözcüğün karşılayamadığı, tek sözcük olarak karşılıklarının, adlarının bulunmadığı; daha geniş dil birlikleri ile ifade etmek zorunda olduğumuz durumlar vardır. İşte bu durumda birbiriyle ilgisi olan, biri diğerini sahiplik (iyelik) yönünden tamamlayan, en az iki isimden oluşan sözcük gurubuna başvurulur ki bunlara biz “**isim tamlamaları**” diyoruz.

Belirli kurallar dâhilinde en az iki sözcüğün bir araya gelerek oluşturduğu söz öbeğine (söz dizisine) **isim (ad) tamlaması** denir.

- En az iki isimden oluşan isim tamlamalarında, ismin başka bir isimle tamlama kurması ya ek getirilerek ya da eksiz olarak gerçekleşir.
- Tamlamayı oluşturan sözcüklerin tümü isim göreviyle kullanılmalıdır.
- İsim tamlamalarında birinci isme, **tamlayan (belirten)**; ikinci isme ise **tamlanan (belirtilen)** denir.

Tamlayan

Tamlanan

cep

telefon-u

elektrik

düğme-s-i

sınıf-ın

kapı-s-ı

masa-n-ın

ayağ-ı

akşam-ın

kızılığ-ı

gömleğ-in

ütü-s-ü

ev-im-in bahçe-s-i-n-in

duvarlar-ı

- İsim tamlamalarında asıl öge **tamlanandır**; tamlayan ise **yardımcı ögedir**.
- Tamlayan ve tamlanan birden çok sözcükten oluşabilir.
- Tamlamaların öge durumu, tamlananın son sözcüğüne göre belirlenir.
- İsim tamlamaları aldıkları ekler göre türlere ayrılır.
- İsim tamlamalarının ve türlerinin anlaşılabilmesi için bu eklerin işlevlerinin bilinmesi gerekir.
- Tamlayanın almış olduğu eke “**ilgi eki**”; tamlananın almış olduğu eke “**iyelikeki**” denir.

Örneğin “**bahçe**” sözcüğünü anlam bakımından daha belirgin kılmak için bu sözcüğü anlam bakımından tamlayan bir sözcük getirdiğimizde isim tamlaması ortaya çıkar.

Okulun bahçesi, evin bahçesi, dershanenin bahçesi, konağın bahçesi...

Tamlamalarında vurgulanan asıl öge, tamlanan öge olan “**bahçe**” dir.

Örneğin; sadece “**düğme**” demek onu tam anlamıyla tarif etmediğimiz anlamına gelir. Çünkü düğme nesneyi tarif etmek için çok genel bir sözcük iken; belirtilmek istenen “**ceketin düğmesi**” ifadesi daha net bir şekilde nesneyi tanımlamaktadır.

a) Tamlayan (İlgi) Ekinin İşlevleri:

- Tamlayan eki, eklendiği isim ile başka bir isim arasında “**sahiplik**” ilgisi kurar.
- Yani bu ekin en önemli işlevi, eklendiği ismi başka bir isme bağlayarak isim tamlaması kurmaktır.

Tamlayan (ilgi) eki: “-ın/-in/-un/-ün” eğer sözcük ünlü ile bitiyorsa araya “**n**” kaynaştırma eki gelir ve şu şekli alır:

“-nın/-nin/-nun/-nün”

ceket-**in** düğme-s-i

yol-**un** son-u

kanepes-n-**in** reng-i

b) Tamlanan (İyelik) Ekinin İşlevleri:

- Tamlayan eki, sonuna geldiği ismin “**kime**” veya “**neye ait**” olduğunu bildiren ve isimler arasında bağlantı kuran eklerdir.

Tamlanan (iyelik) eki: “-ı/-i/-u/-ü” eğer sözcük ünlü ile bitiyorsa araya “**s**” kaynaştırma harfi gelir ve şu şekli alır:

“-sı/-si/-su/-sü”

yol-un son-**u**

kanepes-n-in reng-i

ceket-in düğme-s-i

UYARI: “**su**” sözcüğü tamlayan ve tamlanan olduğunda; “**ne**” sözcüğü ise tamlayan olduğunda kaynaştırma harfi olarak “**y**” ünsüzü girer.

su- y -un tad-ı	ev-in su- y -u	kuyu-n-un su- y -u	ne- y -in ne-s-i	ne- y -in kira-s-ı

UYARI: İyelik eki ile belirtme hâl eki birbirine karıştırılabilir. Bu iki ek aynı anda beraber de bulunabilir. Dikkat etmemiz gereken husus da şu:

Kitabı yolda düşürmüşsün.

Başına “**onun**” sözcüğünü getirelim> Onun kitabı yolda düşürmüşsün. Olmadı! O halde buradaki -ı eki iyelik eki değil, belirtme hâl ekidir.

Eğer hem belirtme hem de iyelik eki sözcük içerisinde varsa ne yapılmalı?

Telefonunu kaybetmiş. (Onun telefonunu kaybetmiş)

telefon+u+n+u (İsim Kök + iyelik + kaynaştırma + belirtme eki)

İki ek üst üste ise belirtme eki en son da yer alır. Tamlama içerisine dâhil olan ek iyelik olur, dışında kalan ek ise belirtme hâl eki olur.

İSİM TAMLAMASI TÜRLERİ

İsim tamlamaları ek alışlarına ve yansıttıkları anlam özelliklerine göre dörde ayrılır.

1) TAKISIZ İSİM TAMLAMASI

2) BELİRTİSİZ İSİM TAMLAMASI

3) BELİRTİLİ İSİM TAMLAMASI

4) ZİNCİRLEME İSİM TAMLAMASI

1) TAKISIZ İSİM TAMLAMASI

- Hem tamlayanın (I. ismin) hem de tamlananın (II. ismin) ek almadan oluşturduğu tamlama çeşididir.
- Anlamları yönünden ikiye ayrılır.

a) Neyden Yapıldığını, Ana Maddesinin Ne Olduğunu Açıklar:

- Yani tamlanan olan sözcükte belirtilen varlığın yapımında kullanılan maddenin ne olduğunu bize tamlayan vermektedir.

Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan
demir	kapı	cam	bardak	yün	çorap	demir	köprü
ipek	mendil	naylon	torba	deri	çanta	taş	duvar
çelik	tencere	altın	kolye	tahta	masa	pamuk	yorgan
tahta	kaşık	deri	mont	bakır	tel	keten	gömlek
mermer	saray	kağıt	mendil	cam	kavanoz	pırlanta	küpe

Altın yüzük, parmağına tam uydu. (neyden yapıldığı)

Taş köprü, azgın sulara daha fazla dayanamadı. (neyden yapıldığı)

Pamuk eldivenler küçücük ellerini sıcak tutuyordu. (neyden yapıldığı)

İpucu: Bu tamlamaların takisiz isim tamlaması olup olmadığını anlayabilmek için tamlayandan sonra “(-den, -dan) yapılmış” ifadesini kullanarak sağlama yapabilirsiniz.

demir (den yapılmış) kapı

bakır (dan yapılmış) tel

b) Neye Benzediğini Açıklar:

Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan
gül	yanak	kömür	göz	kiraz	dudak	cennet	vatan
sırma	saç	selvi	boy	elma	yanak	keman	kaş
taş	yürek	cin	çocuk	demir	yumruk	tavşan	diş
inci	diş	aslan	asker	yufka	yürek	çelik	irade

Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler tür bakımından aynıdır?

- A) Bu yaşma kadar dedemin hasta olduğunu hiç görmedim.
Tek başına kaldığı zamanlarda hasta düşünceler beynini kemiriyordu.
- B) Bütün bu sorumlulukları yalnız göğüslemen işini zorlaştırır.
Yarınki toplantıyla ilgili düşüncelerimi yalnız sen biliyorsun.
- C) Akşamüzeri tepeler uzaktan bakır bir zirve gibi görünüyordu.
Güneşin ışıkları vurdukça ıslıl ıslıl parlıyordu bakır saçları.
- D) Ahmet’le Hüseyin’i yan yana gördüğünü akşam söylemişti.
Akşam günün bütün telaşını bitirmiş; şehre bir sakinlik getirmişti.
- E) Nasıl olur da bana yapılanları bildiği hâlde hâlâ beni suçlar?
Atandığım yerin nasıl bir ortamı olduğunu merak ediyordum.

Cevap: C

UYARI: Takısız isim tamlamaları, sıfat tamlamaları ile sık sık karıştırılmaktadır. Bunun sebebi; sıfat tamlamalarını isme “**Nasıl?**” sorusunu sorarak bulmanızın yanında, takısız isim tamlamalarında da “**Nasıl?**” sorusunu isme sorduğunuzda kulağa düzgün ve anlamlı gelmesinden dolayı sıfat tamlaması yakıştırmasını yapmanızdır. “**Nasıl?**” sorusu nitelik araştırmaya yönelik bir sorudur.

yumuşak yatak → nasıl yatak? (sıfat tamlaması)

Yün yatak (Bu tamlamaya “**Nasıl?**” sorusu sorulmaz; “**Neyden yapılmıştır?**” veya “**Ham maddesi ne?**” soruları sorulur.) (**Bu nedenle takısız isim tamlamasıdır.**)

UYARI: Sıfat tamlamalarında tamlayan sözcük, görelî sözcüktür. Görelî sözcükler genellikle şu üç özelliği birden taşır:

- 1) Soyuttur   2) Karşıtı Vardır   3) Niteleyicidir

İsim tamlamalarında ise tamlayan sözcük, görelî bir sözcük değildir ve şu özellikleri taşır:

- 1) Somuttur   2) Karşıtı Yoktur   3) Tanıtıcıdır

uzun etek → kısa etek (karşıtı vardır ve sıfat tamlamasıdır)

keten etek (karşıtı yoktur ve takısız isim tamlamasıdır)

Tilki adam (takısız isim tamlaması) (nasıl adam: tilki adam)

Benzeyen: adam

Kendisine Benzetilen: tilki

Niçin Benzetildiği: kurnaz olması

Yukarıdaki örnekteki gibi takısız isim tamlamalarında **benzeyen** ile **kendisine benzetilen** arasında “**niçin benzetildiği**”ni söyleyebileceğiniz **gizli bir unsur** (benzetme yönü) bulunmaktadır. Yani adam tilkiye “**kurnaz**” olması bakımından benzetilmiştir.

Kurnaz adam (sıfat tamlaması) (nasıl adam: kurnaz adam)

Yukarıdaki sıfat tamlamasında ise adam herhangi bir şeye benzetilmeden adamın niteliği vurgulanmıştır. Yani tamlama direk benzetme yönü ile oluşturulmuştur. Takısız isim tamlamalarında olması gereken ise “**benzeyen**” ve “**kendisine benzetilen**” dediğimiz iki unsurdur.

Aşağıdaki örnekleri karşılaştıralım:

demir yumruk: Neye benzediği (takısız isim tamlaması)

sert yumruk: Yumruğun niteliği (sıfat tamlaması)

aslan asker: Neye benzediği (takısız isim tamlaması)

cesur asker: Askerin niteliği (sıfat tamlaması)

kömür göz: Neye benzediği (takısız isim tamlaması)

siyah göz: Gözün niteliği (sıfat tamlaması)

UYARI: Bazı dil bilimciler bunları takısız ad tamlaması bazıları da sıfat tamlaması olarak değerlendirmektedir.

2) BELİRTİSİZ İSİM TAMLAMASI

- Tamlayanın (I. ismin) ek almadığı, tamlananın (II. ismin) ise iyelik eki “-ı/-i/-u/-ü” aldığı isim tamlamalarıdır.
- Bu tamlamalarda tamlayan olan isim belirsiz ve geneldir.
- Tamlayan ek (ilgi eki) almadığı için, yani tamlananın kime ya da neye ait olduğu tam olarak bilinmediği için belirtisiz denmiştir.
- Bu tamlama türünde “aitlik”, “özgülük” anlamı ön plandadır.
- Ama tamlanan ile tamlayan arasındaki ilişki daimidir.

“Sınıfın kapısı” dediğimizde nerenin kapısı, hangi kapı olduğu kesin olarak bilinmektedir. Ama “sınıf kapısı” tamlamasında nerenin, neyin kapısı, hangi kapı olduğu kesin olarak bilinmemektedir. Herhangi bir kapı var elimizde; bu kapının hangi sınıfa ait olduğunu bilemiyoruz; bilinen tek şey bu kapının genel anlamda sınıfla ilgili olduğudur. Kapı herhangi bir kapıdır; sınıf da herhangi bir sınıf... Yani bir genelleme söz konusudur.

Ölüm korkusu, Cahit Sıtkı'nın en çok işlediği temalardan biridir.

Trafik kazaları, bayram sevincini gölgede bıraktı.

Turist kfilesi rehber eşliğinde **Çanakkale Şehitliğini** ziyaret etti.

İnsanların çoğu, herhangi bir **hayat felsefesine** sahip değildir.

Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan
bahçe	duvar-ı	dünyalar	güzel-i	pazar	çanta-s-ı
yolcu	uçag-ı	yaz	güneş-i	açlık	korku-s-u
belediye	başkan-ı	Türkçe	ders-i	sonbahar	hava-s-ı
çam	ağaç-ı	kol	saat-i	çalışma	masa-s-ı
gece	karanlık-ı	güneş	gözlük-ü	diş	ağrı-s-ı
masa	örtü-s-ü	arkadaş	başarı-s-ı	Türk	lira-s-ı
spor	ayakkabı-s-ı	ayrılık	acı-s-ı	sigorta	kurum-u
sevgi	deniz-i	belediye	başkan-ı	misafir	oda-s-ı

Belirtisiz isim tamlamasının özellikleri:

a) Tamlayan sözcük **somut** veya **soyut** olabilir.

masa örtü-s-ü (somut)	mutluluk kavram-ı (soyut)

b) Tamlanan sözcük **somut**, **soyut** ya da **sıfat** olabilecek bir isim olabilir.

kuş kafes-i (somut)	dünya güzel-i (soyut)
umut kapı-s-ı (somut)	sevgi düşkün-ü (soyut)

Tamlayan ile tamlanan arasındaki anlam ilişkileri:

a) Tamlayan, tamlananın **ham maddesini (neyden yapıldığını)** belirtir:

domates salçası	çilek reçeli	mercimek köftesi	dut pekmezi	biber dolması	kök boyası

b) Tamlayan, tamlananın nedenini (sebebinin) belirtir:

ölüm korkusu	deprem felaketi	para sorunu	diş ağrısı	sinir hastası	gök gürlemesi

c) Tamlayan, tamlananın neye benzediğini belirtir:

parmak üzümü	dil peyniri	pamuk şekeri	ay çöreği	ateş böceği	ekmek ayvası

d) Tamlayan, tamlananın bulunduğu, yetiştiği yeri belirtir:

Kayseri mantısı	Amasya elması	Van kedisi	Antep fıstığı	Çorum leblebisi	Adana kebabı

e) Zaman gösteren sayı isimleri, belirtisiz isim tamlaması görevinde kullanılırlar:

2008 yılı	1923 tarihi	2010 baharı	93 harbi

f) Zaman ilgisi kurar:

öğle yemeği	gece uykusu	akşam namazı	sabah kahvaltısı

g) Araç ilgisi kurar:

tren yolculuğu	vapur gezisi	otobüs seferi	uçak yolcusu

h) Görev yeri ve niteliği ilgisi kurar:

Ankara valisi	lise müdürü	kayıt memuru	ev kadını

ı) Konu ilgisi kurar:

hukuk fakültesi	sanat okulu	dil ve tarih-coğrafya fakültesi	meslek lisesi

i) Tamlayan, tamlananın türünü belirtir:

kömür sobası	misafir odası	Türkçe kitabı	kuş kafesi	maden suyu	odun kömürü

j) Belirtisiz isim tamlaması şeklinde özel yer adları vardır:

Konya Ovası	Topkapı Garajı	Taksim Meydanı	Boğaziçi Köprüsü	Ankara Kalesi	Çanakkale Köprüsü
Bartın Kalesi	Harran Ovası	İstanbul Boğazı	Kızılay Meydanı	Gezi Parkı	Dolmabahçe Sarayı

UYARILAR:

- Belirtisiz isim tamlamalarında, tamlanan sözcük ünlü ile bitiyorsa, tamlanan ekinden önce araya “s” kaynaştırma ünsüzü girer. Bu kurala yalnızca “su” sözcüğü uymaz.

yazı masa-s-ı	kuyu su-y-u

- Belirtisiz isim tamlamalarında “kendi” sözcüğü dışında zamirler genellikle tamlayan ve tamlanan olmaz.

kendi ev-i	kendi yazı-s-ı

- İsim-fiiller tamlanan olabilirler.

gece yürüyüş-ü	şiir okuyuş-u

- İsim-fiiller tamlayan durumundayken isim görevi üstlenir.

bakış aç -s-ı	kazanma hırs-ı

- Belirtisiz isim tamlamasında tamlayan ile tamlanan arasına sözcük girmez. Aşağıdaki gibi kurulan tamlamalar yanlıştır. Fakat sıfatlar tamlamanın önünde kullanılabilir. Bu durumda sıfat tamlamanın bütünü niteler veya belirtir.

İstanbul eski vali-s-i (yanlış)	orman yüksek mühendis-i (yanlış)	Mersin eski milletvekili (yanlış)
eski İstanbul vali-s-i (doğru)	yüksek orman mühendis-i (doğru)	eski Mersin milletvekili (doğru)

siyah güneş gözlüğü-ü	üç lise öğrenci-s-i	yeni duvar saat-i	eski çocuk ayakkabı-s-ı

- Sıfatlar, belirtisiz isim tamlamasını niteleyebilir veya belirtebilir.

Bozuk köy yolları araçlara zarar veriyor.	Bir kış sabahı bu durakta görmüştüm onu.
Bu seher vaktinde kapımızı çalan kimdir acaba?	Yeni ders kitapları okullara gönderildi.

- Kimi belirtisiz isim tamlamalarında tamlayan çoğul eki alabilir.

öğretmen- ler oda-s-ı	bakan- lar kurul-u

- Bunların kimileri abartma amacıyla kullanılır

iç- ler acı-s-ı	dünya- lar tatlı-s-ı

- Kimi isim tamlamaları kalıplaşarak **bileşik isim** oluşturur.

Yayladağı	Boğaziçi	Kuşadası	aşçıbaşı	aslanağzı	kuşburnu	ateşböceği	gelinduvağı
yüzbaşı	keçiboynuzu	kargaburnu	kadınbudu	hanımeli			

- Kimi sıfat tamlamaları, ters çevrilerek belirtisiz isim tamlaması olabilir.

<u>Vefasız Ayşe</u> bizi unuttu. (sıfat tamlaması)	<u>Ayşe vefasız-ı</u> bizi unuttu. (belirtisiz isim tamlaması)

- Kimi belirtisiz isim tamlamaları, kendisinden sonra gelen bir ismin niteleyicisi olur ve bileşik sıfat görevi kazanabilir.

<u>kül</u> <u>reng-i</u> <u>bulutlar</u> belirtisiz isim tam. bileşik sıfat tam.	<u>taş</u> <u>basma-s-ı</u> <u>kitap</u> belirtisiz isim tam. bileşik sıfat tam.
Oyun delisi çocuk, vaktinin çoğunu bilgisayar başında geçiriyor.	Deniz mavisi gözler, sonsuza dek kapandı. Banka mağduru insanlar, bir dernek kurmuş.

- Kimi belirtisiz isim tamlamaları, küçük bir anlam değişikliğiyle, kimileri büyük anlam değişikliğiyle belirtili isim tamlamasına dönüşebilir; kimileri dönüşemez.

<u>Dönüşebilenler:</u>	<u>Dönüşemeyenler:</u>
sınıf birinci-s-i → sınıf- ın birinci-s-i	İğne oya-s-ı
ev kapı-s-ı → ev- ın kapı-s-ı	ekmek ayva-s-ı
yaz yağmur-u	çöp kebab-ı
kapı kol-u	telefon görüşme-s-i

- Bazı belirtisiz isim tamlamaları, iyelik eki olmadan kullanılır. Bu durum Türkçeye aykırıdır:

şiş kebab (← kebabi)	Gönül Sokak (← Sokağı)	kestane kebab (← kebabi)	Çiçek Otel (← Oteli)

- Belirtisiz isim tamlamaları zarf göreviyle kullanılabilir.

Tütün zamanı , tüm köylüler tarlalarda çalışır. Tüm çalışanlar seher vakti yola çıkar.	Bir bayram sabahı ansızın çıkıp geldi.

Eski yıllarda olduğu gibi, (I) “bizi bize anlatan sanat” yani tiyatro, izleyici tarafından (II) bu dönemde de ilgiyle karşılandı. Özellikle (III) Devlet Tiyatroları, hem düzenlediği festivaller hem de (IV) sahnelediği oyunlarla (V) verimli bir yıl geçirdi. Yukarıdaki altı çizili tamlamalardan hangisi tür bakımından ötekilerden farklıdır?   A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V   Cevap: C

3) BELİRTİLİ İSİM TAMLAMASI

- Hem tamlayanın (I. ismin) hem de tamlananın (II. ismin) ek aldığı tamlama çeşididir.
- Bu tür tamlamalarda tamlayan, tamlananın belli bir varlığa ait olduğunu bildirir, bu nedenle hem tamlayan hem de tamlanan ek alır.
- Tamlayanın ilgi eki “-in/-in/-un/-ün”, tamlananın ise iyelik eki “-ı/-i/-u/-ü” aldığı tamlamalardır.
- “Ben” ve “biz” kişi (şahıs) zamirleriyle kurulan tamlamalarda “-in” ilgi eki “-im” şekline dönüşür.
- Tamlanan ekinde ise “-m, -n, -mız, -nız, -ları” iyelik ekleri olarak yer alabilir.
- Tamlayanı söyleyen ve dinleyen tarafından kesin olarak bilinen isim tamlamasıdır.
- Tamlayanda veya tamlananda belirsizlik yoktur, yani belirli bir şey yine belirli bir şeye aittir ama bu aitlik geçicidir, yani aynı tamlanan başka isimlerle de tamlanabilir.

“Sınıfın kapısı” dediğimizde nerenin kapısı, hangi kapı olduğu kesin olarak bilinmektedir. Ama “sınıf kapısı” tamlamasında nerenin, neyin kapısı, hangi kapı olduğu kesin olarak bilinmemektedir.

Romancının bir görevi de toplumun sorunlarını yansıtmaktır.

Köyün tamamı, muhtardan şikâyetçiydi.

Sınavların amacı, öğrencilerin seviyelerini objektif olarak ölçebilmektir.

UYARI: Tamlayan sözcük ünlü ile bitiyorsa araya “n”; tamlanan ünlü ile bitiyorsa araya “s” kaynaştırma ünsüzü girer.

masa-n-in örtü-s-ü	oda-n-in ısı-s-ı	anne-n-in çaba-s-ı

Bu kurala aykırılık yalnızca “su” ve “ne” sözcükleriyle isim tamlaması yapıldığında araya “y” kaynaştırma ünsüzü girer.

su-y-un reng-i	çeşme-n-in su-y-u	kuyu-n-un su-y-u	ne-y-in ne-s-i	ne-y-in kira-s-ı

Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan	Tamlayan	Tamlanan
öğretmen-in	kimliğ-i	çocuğ-un	kazağ-ı	Türkiye-n-in	dağlar-ı
ev-in	gelir-i	hayal-in	son-u	gazete-n-in	ek-i
yol-un	son-u	kitab-in	kapağ-ı	Ali-n-in	kitab-ı
sınıf-in	kapı-s-ı	arkadaşım-in	başarı-s-ı	ev-in	bahçe-s-i
bekçi-n-in	düdüğ-ü	ağaçlar-in	hışırta-s-ı	su-y-un	ses-i
hastane-n-in	adres-i	soru-n-un	zor-u	insan-in	iyi-s-i
mahalle-n-in	muhtar-ı	müziğ-in	etki-s-i	kalbim-in	sahib-i
araba-n-in	far-ı	gözlüğ-ün	çerçeve-s-i	daktilo-n-un	tuş-u

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Kardeşimin böyle bir şey yapacağını sanmıyordum.
B) Okulunun ne zaman açılacağını bile bilmiyordum.
C) Arkadaşının kitabını bulamayınca çok üzüldü.
D) Evinin düzenli olmasına özen gösterirdi.
E) Sarsıntının önce nerede duyulduğu öğrenilemedi.

Cevap: C

Belirtili isim tamlamalarının özellikleri:

a) Belirtili isim tamlamalarında bazen tamlayan bazen tamlanan bazen de her ikisi de zamir olabilir.

kim-in yazı-s-ı	sen-in iş-in	o-n-un kardeş-i	biz-im görev-imiz	ben-im ad-ım
şu-n-un reng-i	siz-in okul-unuz	onlar-ın dert-leri	bazıları-n-ın cild-i	o-n-un hedef-i
çocuklar-in çoğ-u	sorular-in birkaç-ı	öğretmenler-in hagi-s-i	bunlar-ın hep-s-i	şunlar-ın çoğ-u
Onun kardeşi bu köyde öğretmenmiş. Benim işlerime kimse karışmasın. Sizin kitabınızdan alıntı yaparak sohbetini sürdürdü. Çoğumuzun haberi yoktu bu işten.			Öğrencilerin bazıları ödevlerini yapmamış. Ünlülerin birkaçı konsere katılmadı. Konukların çoğu yapılan gösteriyi çok beğendi. Öğrencilerin bazıları sınav sonuçlarına itiraz etti. Bunların birkaçına çözüm bulabiliriz. Onların çoğu aynı okuldan mezun olmuş.	
İsim tamlamalarında zamirler de tamlayan olur. Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uygun bir örnek vardır? A) Onun kardeşi bu köyde öğretmenmiş. B) Çeşmenin başında büyük bir kalabalık toplandı. C) Yolcunun çantasını bulup getirmişler. D) Kapının önünde yaşlı bir adam duruyordu. E) Otobüs durağında bizden başka kimse yoktu. Cevap: A				

b) Belirtili isim tamlamalarında, tamlayan durumundaki zamir düşebilir. Bu tür tamlamalara “**tamlayanı düşmüş isim tamlaması**” denir.

Derdim dağlardan aşkıdır. (Benim derdim dağlardan aşkıdır.) Sözlerin benim için senettir. (Senin sözlerin benim için senettir.) Düşünceleri her zaman yolumuzu aydınlatacaktır. (Onun düşünceleri her zaman yolumuzu aydınlatacaktır.) Dağlarımız her baharın çiçeklerle süslenir. (Bizim dağlarımız her baharın çiçeklerle süslenir.) Köyünüz geleneklerini devam ettiriyor olabilir. (Sizin köyünüz geleneklerini devam ettiriyor olabilir.) Evleri her zamanki gibi oldukça sadeydi. (Onların evleri her zamanki gibi oldukça sadeydi.) Hedefim çok iyi bir üniversiteye yerleşmektir. (benim hedefim) Sorunlarımızı konuşarak halletmeliyiz. (bizim sorunlarımız) Terbiyesi ailesinden ve çevresinden gelir. (onun terbiyesi)			
Aklım karıştı biraz. (Benim aklım karıştı biraz.) Anahtarımız var. (Bizim anahtarımız var.) Çiçeklerinizi suladım. (Sizin çiçeklerinizi suladım.) Yazısı çok güzelmiş. (Onun yazısı çok güzelmiş.) Gözü yemyeşildi. (Onun gözü yemyeşildi.)	Konuşması herkesi rahatsız ederdi. Evini dün akşam güzelce gezdim. Yürüyüşünde de bir asalet vardı. Bu parayı, kardeşi bulmuş. (Bu parayı, onun kardeşi bulmuş.) Cüzdanı evde kalmış. (Onun cüzdanı evde kalmış.)		
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması vardır? A) Önce kendi işini bitir, bana sonra yardım edersin. B) Onların yeni aldıkları evi gördün mü? C) Sen her zaman buraları çok sevdiğini söylemez miydin? D) Bu cüzdanı kardeşi yolda bulmuş. E) Söylendiğine göre bu yıl Ankara’da su sıkıntısı olmayacakmış.			
Cevap: D			

c) Belirtili isim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan arasına açıklayıcı sözler girebilir.

Şehrin günlerdir akmayan suları sonunda akmaya başladı.	Okulumuzun en önemli meselesi ulaşımıdır.
Arkadaşımın bitmek bilmeyen aile sorunları beni üzüyor.	Babamın , on yıl önce aldığı kalemini kaybettim.
Radyonun dinlemeye doyamadığımız sanatçıları birer şarkı söylediler.	
Zerdalilerin iyice olgunlaşıp artık kavuniçine çalan taneleri pıt pıt düşüyordu.	
Annemin hiç kimseninkine benzemeyen yemeklerini özledim.	
Delinin yüzlerce akıllıyı uğraştıran oyunu karşısında duraksadık.	
Sınavların günümüz insanı üzerindeki etkisi bilimsel olarak inceleniyor.	

d) Belirtili isim tamlamalarında hem tamlayan hem de tamlanan sıfatlar tarafından nitelenebilir veya belirtilebilir. Belirtili isim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan arasına başka bir sözcük girebilir, bu sözcük daha çok bir sıfattır. Tamlayan ile tamlanan arasına gelen sıfat, tamlanana gelmiş olur.

<u>Derenin</u> soğuk <u>suyunda</u> yüzdük. (belirtili isim tamlamasının arasına sıfat girmiş ve sıfat, tamlananı nitelemiş)
tamlayan   sıfat   tamlanan
<u>Okulun</u> yeni <u>müdürü</u> geldi. (belirtili isim tamlamasının arasına sıfat girmiş ve sıfat, tamlananı nitelemiş)
tamlayan   sıfat   tamlanan
<u>Çocuğun</u> minik <u>elleri</u> soğuktan üşümüştü. (belirtili isim tamlaması arasına sıfat girmiş)
<u>Denizin</u> huzur veren <u>sesini</u> dinliyorduk. (belirtili isim tamlaması arasına sıfat girmiş)
<u>Vatandaşların</u> sert <u>tepkisi</u> , belediye memurlarını rahatsız etti. (belirtili isim tamlaması arasına sıfat girmiş)
Duygularım, <u>sevginin</u> de <u>ötesindeydi</u> . (belirtili isim tamlaması arasına bağlaç girmiş)
Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad takımı arasına, tamlananın sıfatı girmiştir?
A) Yeni aldığı güneş gözlüğünü kaybetmiş.
B) Mavi çizgili gömleğinin düğmesi kopmuş.
C) Ağacın pencereye değen dallarını kesmek gerekiyor.
D) Dün, uzun süredir görmediğim bir okul arkadaşına rastladım.
E) Senin önerdiğin kitabı bir türlü alıp okuyamadım.
Cevap: C

Belirtili isim tamlamalarında, başa gelen sıfat; tamlayan unsura gelmiş olur.

<u>Deli</u> <u>ırmağın</u> <u>coşkusu</u> görülmeye değerdi. (sıfat, tamlayanı nitelemiş)
sıfat   tamlayan   tamlanan
Kırmızı gülün kokusu beni büyüledi. (sıfat, tamlayanı nitelemiş)
(I) Kocaman gökyüzünün altında küçüktü; şalvarlı, yaşmaklı kadın. (II) Bükülmüş beline bakılırsa oldukça yaşlıydı. (III) Başının üzerindeki bulut kümesi ve kıvrılarak giden yol. (IV) Yaşlı kadın, içinden geçtiği bu güzelliği farketmiş miydi acaba? (V) Yolun kenarında oturmuş, çalışanlara bakıyordu. (VI) Sonbaharın renkleri içinde bir küçük lekeydi, yürüyüp gitti.
Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde, belirtili ad tamlamasının tamlayanı sıfat almıştır?
A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V
Cevap: A

Belirtili isim tamlamalarında hem tamlayan hem de tamlanan sıfatlar tarafından nitelenebilir veya belirtilebilir.

<u>Mavi</u> <u>gökyüzünün</u> <u>beyaz</u> <u>bulutları</u> havada uçuyordu. (tamlayan ve tamlanan sıfatlar tarafından nitelenmiş)
sıfat   tamlayan   sıfat   tamlanan
Başarılı <u>insanların</u> zorlu <u>mücadelelerini</u> de örnek almak gerekir.
Bu <u>adamin</u> her <u>isteği</u> yerine getirilmedi mi?

e) Belirtili isim tamlamasında tamlayan ile tamlanan yer değiştirebilir.

<u>Gözleri</u> doldu <u>sanatçının</u>. <u>Dalgaları</u> adam boyundaydı <u>denizin</u>. <u>Sonucu</u> elimize geç ulaştı <u>sınavın</u>. Kocaman bir <u>masası</u> ve koltuğu vardı <u>annemin</u>. Su mudur sadece <u>derdi</u> <u>milletin</u>? <u>Sırtına</u> <u>Sakarya'nın</u> güneşin tarihi vurulur. Bıraktım <u>ardını</u> yıllarca koştüğüm <u>hevesin</u>. Bulunacak mı tabip <u>dermanı</u> <u>dertlerimizin</u>? Yaşıyor <u>sihrini</u> geçmiş <u>zamanın</u>. Bu konudaki tek <u>eksiği</u> hızlı okuyamamaktı <u>Ali'nin</u>. <u>Rengi</u> hâlâ aklımdadır <u>gözlerinin</u>. <u>Sesi</u> pek çıkmıyordu bu saatlerde <u>çocuğun</u>. Çok özledim <u>havasını</u> <u>memleketimin</u>. <u>Sesine</u> kulak verin garip <u>köylünün</u>. <u>Dünyası</u> bir anda yıkıldı yaşlı <u>adamin</u>.	Zafere çıkıyor <u>yolu</u> <u>Afyon'un</u>. Bütün <u>meyhanelerini</u> dolaştım <u>İstanbul'un</u>. Dante gibi <u>ortasındayız</u> <u>ömrün</u>. <u>Cevabı</u> yok geçmişime yönelttiğim <u>sorularımın</u>. <u>Serinliğini</u> hissettin mi <u>rüzgârın</u>? Karanlık <u>sokaklarına</u> dalarak <u>şehirlerin</u> Kimse duymaz <u>çilesini</u> tutmeyen <u>ocakların</u>. Akacak mı bir gün <u>suları</u> <u>bahçemizin</u>? Kayboluyordum <u>derinliklerinde</u> <u>gözlerinin</u>. <u>Sevgisi</u> her şeye değerdi <u>annemin</u>. Buz gibidir <u>suları</u> bu güzelim <u>köyün</u>. Savruluyordu <u>yeleleri</u> rüzgârda bu güzel <u>atın</u>. <u>Acısı</u> hiçbir zaman dinmeyecek bu <u>aşkın</u>. <u>Hatası</u> affedilmeyecek kadar büyüktür <u>onun</u>.
Aşağıdakilerin hangisinde, tamlananı tamlayandan önce söylenmiş bir belirtili isim tamlaması vardır? A) Beni sokağımıza dönen eski, tahta köprüden geçirin. B) Müjdeyle koşsun komşu çocukları evimize. C) Sıcacık tarhana çorbasının içimiyle başlasın sabah. D) Kâğıtlarla camlarını örteyim pencerelerin. E) Eski, ılık akşamlar yağmurla çalsın kapımızı. Cevap: D	

f) Tamlayanın veya tamlananın ortak olduğu isim tamlamaları da vardır. Yani tamlayan ve tamlanan birden fazla olabilir.

<u>Çocukların</u> defteri, <u>kalemi</u>, <u>önlüğü</u>, <u>çantası</u>, <u>ayakkabısı</u> yok.   tamlayan   tamlanan   tamlanan   tamlanan   tamlanan   tamlanan
<u>Bahçenin</u>, <u>sınıfların</u>, <u>koridorların</u> <u>temizliğinden</u> sen sorumlusun.   tamlayan   tamlayan   tamlayan   tamlanan
Yaprakların, dalların rengi onu büyülemişti.   Çocuğunun gömleğini, pantolonunu yıkadı.   Bu bölgenin havasını, suyunu başka bir yerde bulamazsınız.   Rüzgârın, dalgaların sesini dinleyerek uyumayı, doğrusu çok özlemişim.   İnsanların, bitkilerin, hayvanların hatta nesnelerin ömürleri sınırlıdır.   Gülün, lalenin, sümbülün bin bir çeşidi yetişir burada.   Ülkemizin baharı, yazı ve kışı birbirinden güzeldir.   Vatandaşlarımızın beklentileri, hayalleri, umutları tek tek gerçekleşiyor.   Ağacın dalı da yaprağı da kurumuş.   Gençlerin, çocukların mutluluğu her şeydir.

g) Tamlayan sözcük **sayı**, belirsiz bir **ölçü** ya da tamlayanla tamlanan arasında **bütün-parça** ilişkisi varsa, tamlayan eki “-ın/-in/-un/-ün” yerine “-dan/-den” eki getirilebilir. “-dan/-den” eki yerine “-ın/-in/-un/-ün” eklerinden biri getirildiğinde anlam bozulmazsa “-den” eki tamlayan eki göreviyle kullanılmıştır.

çocuklar- ın iki-s-i → çocuklar- dan iki-s-i	öğrenciler- ın birkaç-ı → öğrenciler- den birkaç-ı
sorular- ın bir-i → sorular- dan bir-i	türküler- ın biri-n-i → türküler- den bir-i
seyirciler- ın bazıları → seyirciler- den bazıları	aşağıdakiler- ın hangi-s-i → aşağıdakiler- den hangi-s-i
İşçilerden bazıları , çalışma şartlarının ağır olmasından yakındı. Sorulardan birkaçına cevap verebildim.	

“Bu, resimdekilerden hangisinde belirtilmektedir?”

Cümlesinde geçen “-den” ekinin görevi, aşağıdakilerin hangisine uymaktadır?

- A) Okuldan geliyorum.
- B) Gelenlerden biri, kardeşimdir.
- C) Kendisi uzaktan akrabamız olur.
- D) Hepsinden önce ben geldim.
- E) Gerçekten güzel işler yapmış.

Cevap: B

h) Karşılıklı konuşmalarda tamlayan da tamlanan da düşebilir.

– Şu gelen kimin kızı?	– Bu bey Ali’nin nesi?
– Hüseyin’in (kızı)	– (Ali’nin) Amcası.

ı) Tamlanan tekrardan kaçınmak için söylenmeyebilir.

Bu ev bir zamanlar **bizim (evimiz)**di.

i) Tamlayan ekinin ikiden fazla tekrarı anlatım bozukluğuna yol açar.

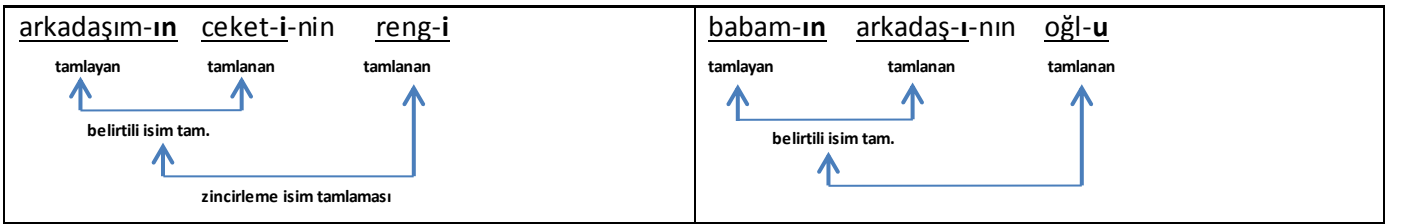
Masanın ikinci çekmecesinin kulpunun koptuğunu biliyorum.

Pencerenin kenarının tamirinin yapılması gerekli.

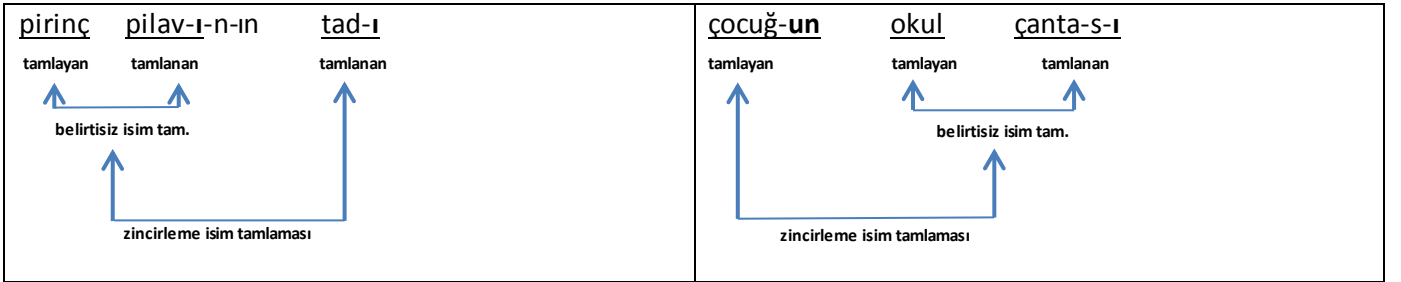
4) ZİNCİRLEME İSİM TAMLAMASI

- Tamlayanı ya da tamlananı herhangi bir isim tamlamasından oluşan isim tamlamalarıdır.
- İki ya da daha çok ad tamlamasının iç içe kullanıldığı bir tamlama çeşididir.
- Zincirleme isim tamlaması, “**en az üç ismin birbirini tamlama kuralları çerçevesinde tamamlayarak, bir varlık ya da kavramı karşılar hale gelmesidir**” şeklinde tanımlanabilir.
- Zincirleme denmesinin sebebi de önceden oluşturulmuş olan bir isim tamlamasına yeni bir unsur (tamlayan ya da tamlanan) daha ekleniyor olması veya iki isim tamlamasının birleştirilmesidir.
- Zor ve fazlasıyla karışık olduğu zannedilen “**zincirleme isim tamlaması**” nı rahatlıkla görebilmenin aslında yukarıda anlatılan tamlamalara hâkim olmanıza bağlı olduğunu biliyor muydunuz?
- Zincirleme isim tamlaması ile arasına sıfat girmiş belirtili isim tamlaması kesinlikle karıştırılmamalıdır.

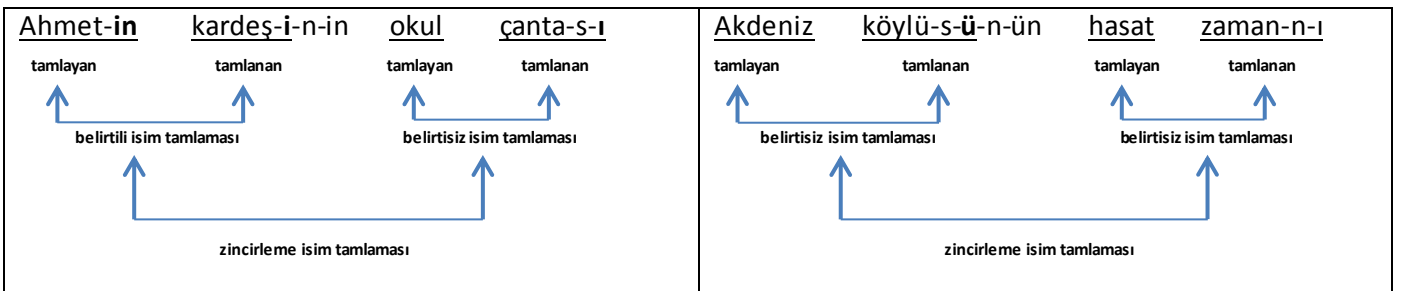
a) Tamlayan belirtili isim tamlamasından oluşabilir:

b) Tamlayan veya tamlanan belirtisiz isim tamlaması olabilir:

c) Tamlayan ve tamlanan isim tamlaması olabilir:

(I) Yeşil, upuzun kavaklıklar geride kalıyor. Uzaktan, (II) kaleye sırtını dayayan kocamış konaklar, (III) çıplak, boz renkli tepeler görünüyor. (IV) Konak balkonlarının korkulukları, Doğu masallarından ödünç alınmışçasına büyüleyici. Renkler (V) her ayrıntıyı belirginleştiriyor sanki; ağaçlar yeşil, şehir kahve, kalesiyah.

Bu parçadaki altı çizili tamlamalardan hangisi, tür bakımından ötekilerden farklıdır?

A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

Cevap: D

Zincirleme İsim Tamlamasına Örnekler:

Ağrı Dağı'nın eteğinde uçan güvercin olsam!		Otobüs şoförünün dalgınlığı az kalsın hayatımıza mal oluyordu.
İstanbul halkının bunalım yılları geride kaldı.		Hayat okulunun bitmeyen imtihanı bizi yorgun düşürdü.
fabrika müdürünün makam arabası	çalışma odasının duvar kâğıtları	masal dünyasının büyüğü
masal kahramanının hayal diyarı	gençlik çağının bunalımları	bahçenin su yolu
ders öğretmenin başarısı	annemin merhametinin sınırı	evin bahçe kapısı
saatimin kordonunun rengi	sınıfın duvarının sıvası	Ahmet'in annesinin elbisesi
bahçenin kapısının kolu	kayısı ağacının çiçeği	resim yarışmasının sonucu
kutup yıldızının parlaklığı	ses telinin kalınlığı	çocuğun ses tonu
okulun bahçesinin çöp kutusu	Mersin yolunun asfalt işleri	filenin sultanlarının smaç sayısı

UYARI: Araya sıfat giren belirtili isim tamlamalarından hiçbir şekilde iki isim tamlaması çıkmaz. Zincirleme isim tamlamasından ise mutlaka iki isim tamlaması çıkar.

okulun en güzel ve temiz yeri
Bir belirtili isim tamlamasıdır. Buradan birden fazla sıfat tamlaması ancak çıkar.
babasının evinin bahçesi
Bir zincirleme isim tamlamasıdır. Bu tamlamadan “ Babasının evi ” ve “ evinin bahçesi ” belirtili isim tamlamaları çıkar. Yani iki isim tamlaması çıkar. Bunu örnekler üzerinde uygulamaya çalışın.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme ad tamlaması vardır? (ÖYS 1991) A) Filmdeki olaylar İsviçre sınırında geçiyor. B) Kitapları, türlerine göre ayırarak kitaplığa yerleştirdim. C) Gelecek yıl yaz tatilini Antalya’da geçireceğiz. D) Sanatçı, ilk sergisini önümüzdeki hafta İstanbul’da açacakmış. E) Serüven romanlarının okuyucusu her yıl biraz daha artıyor.
Cevap: E
Aşağıdakilerin hangisinde nesne, sadece isim tamlamasından oluşmuştur? (TYT 2018) A) Uzunca bir süre trenin penceresinden ağaçlarla kaplı Cevap: C köyleri seyretti. B) Büyükbabam, ailenin en küçüğüne en güzel odayı vermişti. C) Bunca yılın ardından sokak satıcılarının seslerini hâlâ özlüyorum. D) Geçmiş günlerin özlemi içimde her gün biraz daha büyüyordu. E) Emekliye ayrılınca evinin bahçesi âdeta sığınağı olmuştu.
Cevap: C

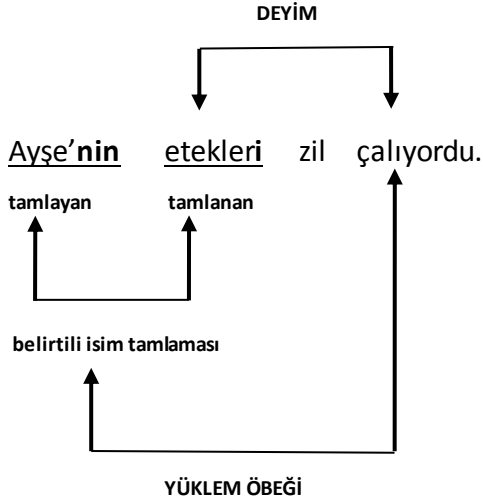
İSİM TAMLAMALARININ ÖGE OLUŞU

İsim tamlamaları, isimler gibi cümlede her türlü öge olabilir. Cümlenin ögelerinden biri tamlamayla oluşturulmuşsa, şu noktalara dikkat etmeliyiz.

- Tamlamalar Parçalanmamalıdır

Öğrencilerden birini çağır. (**belirtili isim tamlaması, belirtili nesne görevinde kullanılmış**)

- Tamlama, Bir Deyimle İç İçe Girmişse Parçalanmamalıdır

UYARI: Bu tür cümlelere, öznesi yüklem içine girmiş cümle denilebilir.

- **İsim tamlamasında sözcükler yer değiştirmişse cümlenin ögelerini bulmadan önce cümle kurallı cümle haline getirilmelidir.**

Kıramadım zincirini düşlerimin. (**devrik cümle**)

Düşlerimin zincirini kıramadım. (**kurallı cümle**)

Aşağıdaki cümlelerde geçen tamlamaları bulunuz:

Pazar sabahı erkenden cep çapasını aldım, İncesu yolunu tuttum.

Köpeğim Nelli de pazar gezintisine çıkacağını tahmin ediyordu.

Köpek, bu bahar gezisine sevinmekte haklı; bütün kış gün ışığı görmeden kapalı kaldı.

Pas tuttu bu akşam sularının rengi havuzda.

Dinmiş denizin şarkısı, rüzgâr uyumakta

Rüzgârın önüne atılmışım ben

Köşe başını tutan leylağın kokusu, yakamı bırak da gideyim.

Belediye başkanının odasını merak ediyordu.

Kumandayı televizyon masasının üstüne koydu.

Onun öykülerinde yöre insanının sorunları vardı.

Köye doğru giden makam aracı hızla yanımızdan geçti.

Denizin suları köprüye kadar yükselmişti.

Bu çocuk parkı on yıldır vardır.

Anlatımında Karadeniz insanının coşkusu gizliydi.

Kuşların cıvıltıları sokakları dolduruyordu.

Ayça'nın saçma sözleri beni çileden çıkarıyordu.

Onun telefonu ilgimi çok çekiyordu.

Sözlerinin çoğu sinirlerimi bozmak için yeterliydi.

Adamın evi, arabası, parası yanıp kül olmuştu.

Sokakların, caddelerin, mahallenin dili olmuştu resmen.

Sonbaharın hüznünlü akşamları kapımı çalmaya başladı.

Örnek Sorular:

1. Söğüt ağaçlarının koyu gölgesi üstümüzdeydi.

Bu cümledeki ad tamlamasının özdeşi aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Türk edebiyatının roman örneklerini inceleyecektik.
- B) Çocuğun gözyaşlarına kimse dayanamadı.
- C) Köyün karşısındaki dağın zirvesine çıkmayı çok istiyordu.
- D) Ne evin ne de arabanın borcunu ödeyebilmiş.
- E) Eski balıkçı barınağında tek başına yaşıyordu.

2. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kullanılan deyim ad tamlaması biçimindedir?

- A) Evin adresini yalan yanlış söyledi.
- B) Başarıya emin adımlarla ilerliyordu.
- C) Düğüne konu komşu herkes gelmişti.
- D) Köylüler için yeni bir ekmek kapısı açılıyordu.
- E) İki arkadaş, kısa sürede içli dışlı olmuştu.

3. Aşağıdakilerin hangisinde geçen altı çizili söz, ad tamlaması değildir?

- A) Yakın dostlarını her zaman arar, onların gönüllerini alırdı.
- B) Bizim yolumuz uzun, kalksak iyi olur.
- C) Cocukluk günlerini hâlâ özlemle hatırlar, hüzünlenirdi.
- D) Geçmişin değerini ancak geçince anlarsın.
- E) Asker, tören kıyafetlerini özenle hazırlayarak dolabına astı.

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması vardır?

- A) Okulun bahçesinde telaşlı bir kalabalık vardı.
- B) Kentin en işlek caddesinde mağaza açmıştı.
- C) Merdivenin basamağına oturmuş şarkı söylüyor.
- D) Tören alayı kaymakamın önünde durdu.
- E) Seyirciler, konuşanların hiçbirini anlamıyordu.

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki belirtisiz isim tamlamasında, tamlayan tamlananın türünü belirtmektedir?

- A) Artık bazı hatlarda halk otobüsleri çalışmıyor.
- B) Sitenin bahçesinde incir ağaçları vardı.
- C) Evine doğru giderken maç sonuçlarını öğrenmek için radyoyu açtı.
- D) Okul yıllığında bütün öğretmen ve öğrencilerin fotoğrafları vardı.
- E) Okul müdürü, öğrencilere her sabah öğüt veriyordu.

6. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde "araba" sözcüğü başka bir kelimeyle birleşerek belirtisiz isim tamlaması oluşturmuştur?

- A) Bir saat sonra Yalova'dan bir araba vapuru olduğunu sanıyorum.
- B) Çıkışın kolay olması için arabanızı uygun bir yere park edin.
- C) Avrupa'da, eski arabaların sergilendiği bir müzeyi gezmiştik.
- D) Önümüzdeki arabanın ışığını fark edemeyince az kalsın çarpıyorduk.
- E) Lisede iken "Sarı Arabalar" isimli bir hikâye kitabı okumuştum.

7. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde isim tamlamasında tamlayan, tamlananın nedenini belirtmektedir?

- A) Kadın, oturma odasını da süpürüp süpürgeyi kapattı.
- B) Babası öldükten sonra ölüm korkusu tüm benliğini sardı.
- C) Bu sabah posta kutusunda yine reklam broşürleri vardı.
- D) Zeynep, okul çantasından kitaplarını çıkardı.
- E) İngilizce kitabını okulda unuttuğunu fark etti.

8. Aşağıdaki cümlelerde yer alan tamlamalardan hangisinde tamlayan, tamlananın ait olduğu yeri belirtmektedir?

- A) Öğrenciler, ders saatleri uzayınca pek memnun olmadılar.
- B) Öğrencilerin son durumları ile ilgili olarak veli görüşmeleri yapıldı.
- C) Bu küçük bahçede yeşilin her tonunu görmek mümkündür.
- D) Yaşlı manav gösterdiklerinin Diyarbakır karpuzu olduğunu söyledi.
- E) Bahçe, taş duvarlarla düzgün bir biçimde çevrilmişti.

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili isim tamlaması vardır?

- A) Satıcının cebi, bozuk paralarla doluydu.
- B) Yeni bir anayasa taslağı hazırlanıyordu.
- C) Belediye yetkililerine bir türlü ulaşamıyordu.
- D) Şiddetli soğuklar su saatlerini bile dondurmuş.
- E) Tebeşir tozuna karşı alerjisi varmış.

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Yol kenarında birkaç ağaç vardı.
- B) Burada toprak damlı evler göze çarpıyor.
- C) Çocuklar bugün eve geç gitmişlerdi.
- D) Güllerin kokusu bütün odaya yayılmıştı.
- E) Parkta büyük bir çınar ağacı gördüm.

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?

- A) Yıllarca Türk halkının aydınlığa kavuşması için çalıştı.
- B) Gerçeklerin bilinmesinde bilim adamlarının çabaları etkili olacak.
- C) Teknik gelişmeler, halkın mutluluğu ve huzuruna katkı sağlamalıdır.
- D) İnsanların zamanını öldüren değil, insanlara zaman kazandıran teknoloji ilgi görecektir.
- E) İletişim alanındaki gelişmeler insanların günlük yaşamını da etkiliyor.

12. Aşağıdakilerden hangisinde zincirleme isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Bir huzur ahengine dalmış gönüllerimiz.
- B) Yaşamın en güzel noktasında durmuşuz.
- C) Çok uzak bir âlemin rüzgârını anarız.
- D) Gurbet akşamlarının sabahında buluşuruz.
- E) Bakarsın, bülbüller mahzun; bakarsın, güller açar.

- 13.** I. Bir körün ellerine değen aydınlık bir su
II. Mesela nisan yağmurunun şekilsiz korkusu
III. Geçer içlerinden adı bilinmeyen günler
IV. Ay aydınlığı, akşam semasında
V. Rüyanın, masalların, uykunun hendeseleri

Numaralanmış dizelerden hangisinde ad tamlaması yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

14. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde bir tamlayana birden çok tamlananın bağlandığı ad tamlaması vardır?

- A) Asıl sorun, sorunun kendi dışımızda olduğunu düşünmemizdir.
- B) Affetmek ve unutmak iyi insanların intikamıdır.
- C) Aşk, dünyanın en tatlı mutluluğu ile en derin acısından yaratılmıştır.
- D) Yaşamınızdan memnun değilseniz düşüncelerinizi değiştirin.
- E) İnsanlar vardır; alınlarında görünmez bir yalnızlık damgasıyla doğarlar.

15. Aşağıdaki dizelerden hangisinde birden fazla tamlayanın bir tamlanana bağlandığı isim tamlaması vardır?

- A) Bir acı ürperir sesimde, / Sinmez içime gök
- B) Ben bu dağların, bu denizlerin / Türküsünü söylerim
- C) Sarılır elime, / Yıldızlar o zaman gözyaşı gözyaşı
- D) Susar rüzgârın türküsü, / Ne kumsalı görür gözüm ne denizi
- E) Kıvrık saçlı, kömür tenli çocuklar vardı, / Kaldırımlarda çıplak

16. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, tamlananı tamlayandan önce söylenmiş bir belirtili ad tamlaması vardır?

- A) Beni, sokağımıza dönen eski, tahta köprüden geçirin
- B) Müjdeye koşsun komşu çocukları evimize
- C) Sıcacık tarhana çorbasının içimiyle başlasın sabah
- D) Kâğıtlarla camlarını örtelim pencerelerin
- E) Eski, ılık akşamlar yağmurla çalsın kapımızı

17. Aşağıdaki dizelerden hangisinde önce tamlananın sonra tamlayanın yer aldığı bir isim tamlaması vardır?

- A) Balkan şehirlerinde geçerken çocukluğum
- B) Aldım Rafokça kırlarının hür havasını
- C) Duydum akıncı cedlerimin ihtirasını
- D) Çıktım o son diyara ki serhaddidir yerin
- E) Mahzun hudutların ötesinden akan sular

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem tamlayanı hem tamlananı zamir olan belirtili bir ad tamlaması vardır?

- A) Bu kitabın özgün bir konusu vardır.
- B) Sizden daha anlayışlı olmanızı beklerdim.
- C) Dilekçelerin çoğu iş başvurusu ile ilgiliydi.
- D) Bazı günler hiç kimseyle konuşmak istemem.
- E) Bunların hiçbiri benim aradığım model değil.

19. İsim tamlamalarında zamirler de tamlayan olur. Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uygun bir örnek vardır?

- A) Onun kardeşi bu köyde öğretmenmiş.
- B) Çeşmenin başında büyük bir kalabalık toplandı.
- C) Yolcunun çantasını bulup getirmişler.
- D) Kapının önünde yaşlı bir adam duruyordu.
- E) Otobüs durağında bizden başka kimse yoktu.

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir belirtili ad tamlaması yoktur?

- A) Kapağı bence güzel tasarlanmış kitabın.
- B) Sevgisi hiçbir zaman eskimedi.
- C) Sınıfta defteri kaybolunca olay çıkardı.
- D) Kaşı açılınca ringi terk etti.
- E) Sınavda notu iyi gelmeyince hocayla tartışmış.

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması vardır?

- A) Önce kendi işini bitir, bana sonra yardım edersin.
- B) Onların yeni aldıkları evi gördün mü?
- C) Sen her zaman buraları çok sevdiğini söylemez miydin?
- D) Bu cüzdanı kardeşi yolda bulmuş.
- E) Söylendiğine göre bu yıl Ankara'da su sıkıntısı olmayacakmış.

22. Tamlayanı düşmüş ad tamlamalarında, tamlanana getirilen -ler, -lar takısı, kimi durumlarda, sonuna geldiği sözcüğün değil, tamlayanın çoğul olduğunu gösterir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uygun bir durum vardır?

- A) Tatilden dönmüşler galiba, çarşıda annelerini gördüm.
- B) Kendisine kalsa eşyalarını hemen toplayacaktı,
- C) Onun yaptıklarını duyunca çok üzülmüşler.
- D) Dostlarımdan ayrılmak, bana çok ağır gelecek.
- E) Yıllardır görüşemediği arkadaşlarını arıyor.

23. Aşağıdaki cümlelerden hangisinde ad tamlaması yoktur?

- A) Hayal gücü bilgiden daha önemlidir.
- B) Güzel bir görünüş sessiz bir tavsiye mektubudur.
- C) Güzel olan durduğu yeri de güzelleştirir.
- D) Hayallerin yerini pişmanlıklar almadıkça, insan ihtiyar değildir.
- E) En zor yaşlar on ile yetmiş arasındadır.

24. “Bu, resimdekilerden hangisinde belirtilmektedir?”

Cümlesinde geçen “-den” ekinin görevi, aşağıdakilerin hangisine uymaktadır?

- A) Okuldan geliyorum.
- B) Gelenlerden biri, kardeşimdir.
- C) Kendisi uzaktan akrabamız olur.
- D) Hepsinden önce ben geldim.
- E) Gerçekten güzel işler yapmış.

25. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili isim tamlaması vardır?**

- A) Kitap sevgisi, yeni arkadaşlar kazandırdı.
- B) Ressam bu tablosunda yağlı boya kullanmış.
- C) Tahta masalar ve bir yığın kâğıt vardı ortalıkta.
- D) Arabanın benzini bittiği için yolda kaldık.
- E) Hızlı adımlarla odaya doğru yürüdü.

26. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtisiz isim tamlaması kullanılmıştır?**

- A) “Kiminin parası, kiminin duası” diyerek oradan uzaklaştı.
- B) Ölüm korkusu sarmıştı dört bir yanı.
- C) Köyün elektriği bir türlü bağlanamamış.
- D) Sandıklardan birini samanların üzerine oturttu.
- E) Annemin çiçekleri süslüyor bütün balkonu.